

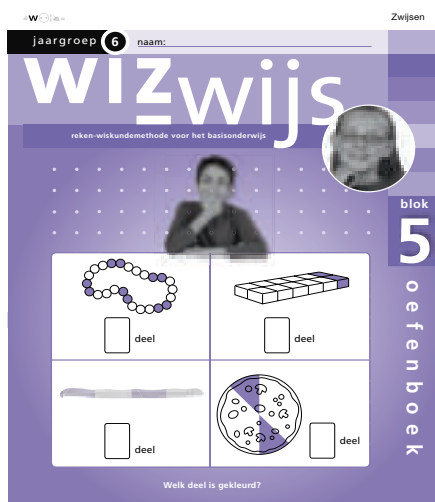
Nieuwe rekenmethode stelt inzicht centraal

Wizwijs

DAAGT LEERLING EN LEERKRACHT UIT

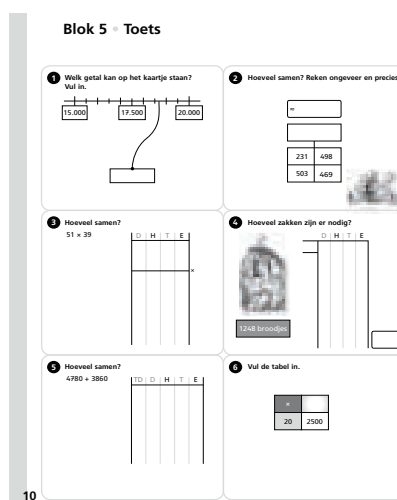
“Wizwijs garandeert betere Cito-scores en een hoger eindresultaat voor rekenen. Het is de eerste functionele rekenmethode voor groep 1 tot en met 8 van het basisonderwijs waarmee kinderen leren rekenen in gebruikssituaties. Rekenen uit het boek heeft veelal weinig te maken met het rekenen in het dagelijkse leven.” Het zijn stellige uitspraken van Jan van Wonderen, uitgever van Wizwijs, de nieuwe rekenmethode van Uitgeverij Zwijsen. Kan hij ze waarmaken? Is Wizwijs werkelijk zo bijzonder?

“We wilden een methode maken die voor alle kinderen geschikt is. Voor taalzwakke kinderen, voor zwakke rekenaars, maar ook voor de bollebozen die vooroplopen en graag inzicht krijgen in allerlei reken- en wiskundige verbanden. Met onze nieuwe rekenmethode kan iedereen op zijn of haar niveau aan de slag”, zegt Van Wonderen. “Rekenen is, naast lezen en schrijven, één van de basisvoorwaarden om te kunnen functioneren in onze maatschappij. Hoe betaal je in een winkel? Begrijp je de verkiezingsuitslagen en kun je een financieel rapport op waarde schatten? Wizwijs is een functionele rekenmethode. Bij deze onderwijsmethode ligt de nadruk op leren vanuit het kind. Alle gebruikte illustraties en opdrachten zijn functioneel.”

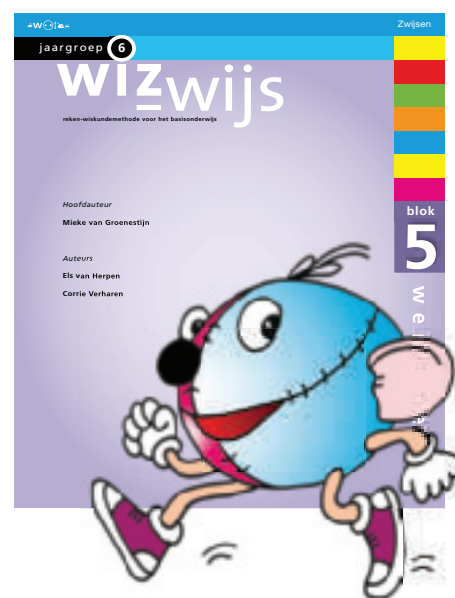
In de onderbouw ligt het accent op getallen en bewerkingen. Ook wordt systematisch aandacht besteed aan meten (maatbegrip) en meetkunde (oriëntatie in de ruimte). In de middenbouw ligt de nadruk op hoofd-rekenen met mooie getallen, leren rekenen op papier, de ontwikkeling van het metriek stelsel en oriëntatie op breuken en decimale getallen. In de bovenbouw wordt het domein getallen en bewerkingen uitgebreid met grote getallen. Vanaf groep 7 leren de leerlingen rekenen met procenten. Gedurende de hele basisschool kent Wizwijs een vaste opzet. Elk leerjaar kent negen rekenblokken, met elk vier we-

ken lesstof. De instructie start altijd met handelen en gaat stap voor stap naar een abstracter niveau. Na de doeactiviteit start de instructie met behulp van het werkboek. Iedere niveauverhoging wordt begeleid aangeboden: concreet handelen – realistische context – wiskundige modellen – formeel handelen met symbolen. In groep 3, 4 en 5 onderscheidt de methode drie niveaus. Vanaf groep 6 vijf niveaus. Met de minimum- en basislijn kan aan het eind van groep 8 eenvoudig de overstap gemaakt worden naar het vmbo. Kinderen die de basis- en pluslijn volgen, zijn volgens de uitgever klaar voor havo/vwo. Vanaf groep 3 krijgen leerlingen in de derde week van elk blok een voortgangstoets. Iedere toets bestaat uit twaalf vragen. De laatste week van het blok is bestemd voor herhalings- of verrijksstof. Aan het eind van de vierde week is er een herhalings-toets voor de leerlingen die de toets de eerste keer niet gehaald hebben.

Begeleiding

Van Wonderen weet dat hij de lat behoorlijk hoog heeft gelegd met deze methode. “Dat realiseren we ons terdege. Daarom geven we aan de scholen die met Wizwijs aan de slag gaan ook een gratis starttraining en bieden we implementatiebegeleidingen aan.” Ook Lida Andriol, directrice van de Generaal van den Boschschool in Willemsoord, vindt dat Wizwijs veel van leerkracht

en leerling vergt. “Hiervoor hadden we een andere methode en die beviel goed. Toch liepen de laatste jaren de rekenresultaten langzaam terug. De methode had zijn beste tijd gehad en sloot niet goed meer aan op de Citotoetsen. Toen Zwijzen ons vroeg om als pilotschool op te treden, hebben we daar uitgebreid in het team over gesproken. Als school zijn we gecertificeerd voor coöperatief leren, dus waren we als school ook op zoek naar een methode die dit coöperatief leren actief ondersteunt. Dat kan met Wizwijs heel goed. Met groep 3 en 4 zijn we begonnen. Meteen waren we heel erg enthousiast want de resultaten gingen direct flink omhoog. Het gemiddelde in de groep was ruim voldoende en veel meer kinderen hadden een A-score. Toen zijn we in het tweede jaar in groep 5 doorgegaan en we hebben de kleuters erbij genomen.” De laatste groepen die met Wizwijs aan de slag gingen waren groep 6, 7 en 8. Voor Andriol lag die keuze niet direct voor de hand. Deze kinderen hadden immers geen Wizwijs-ondergrond. “Toch hebben we het gedaan en ik moet eerlijk toegeven dat de eerste twee maanden niet makkelijk waren. Daarop hebben we heel intensieve begeleiding van Zwijzen en de IJsselgroep gekregen. Met als gevolg dat ook groep 6, 7 en 8 uiteindelijk heel goed hebben gepresteerd.”

Doorleven

Andriol benadrukt dat Wizwijs niet zomaar is in te voeren. Ook zij pleit voor een goede begeleiding bij de implementatie van deze nieuwe rekenmethode. "Met alleen het aanschaffen van de methode ben je er niet. Leerkrachten zijn van goede wil, maar hebben het vreselijk druk en dus vaak geen tijd om zo'n nieuwe methode echt goed te doorleven. Daarom hebben we in twee studiedagen alle leerlijnen doorgenomen en vastgelegd, zodat iedereen daarop kan terugvallen. Nu weet iedereen wat ervoor en erna komt. Samen hebben we zo ook de groepsplannen rekenen ontwikkeld en hebben we naar de toetsen gekeken." Om er zeker van te zijn dat alle neuzen dezelfde kant op stonden, heeft Andriol regelmatig groepsbezoeken gebracht. "Werd de structuur die we met elkaar hadden afgesproken ook werkelijk doorgevoerd? Als ik vond dat dat onvoldoende het geval was, dan zorgde ik dat die leerkracht een maatje kreeg die hem of haar met raad en daad terzijde stond."

Patrick Scholing, leerkracht van groep 5 op basisschool De Brug in Klazienaveen, werkt inmiddels ook al enige tijd met Wizwijs.

Ook hij vindt dat de methode bijzonder overzichtelijk en duidelijk is voor de kinderen. "Of het nou in groep 3 is of in groep 6, overal gaat het op dezelfde manier. Er is een heel duidelijke, doorlopende lijn voor de leerkrachten. Of het tijd en geld of meten en maten betreft. Altijd begint een les heel concreet, telkens wordt een nieuw begrip eerst gevisualiseerd." Bijzonder te spreken is hij over het feit dat leerlingen de eerste twee sommen standaard samen met de leerkracht maken. "Dat is iets klassikaler dan we gewend waren, maar dat is eigenlijk wel heel fijn, want dan weet je wel dat de leerlingen er echt bij zijn. De sommen 3 tot en met 5 maken ze in tweetallen en daarna gaan ze zelf aan de slag. Eerst de wat makkelijke sommen in het oefenboek en dan kan het flink oplopen qua moeilijkheidsgraad en abstractie. Wizwijs probeert geen trucjes aan te leren, maar inzicht bij te brengen. Daar heb je per slot van rekening veel meer aan. Bovendien wordt dat ook in de Citotoetsen gevraagd. Ook bij Wizwijs moet je af en toe meerdere handelingen tegelijk uitvoeren en daarvoor is behoorlijk wat inzicht vereist. De methode stelt hoge eisen aan de kinderen en dat zie je terug in de resultaten. Die zijn

ook echt beter. Vroeger zaten we op C-plus en nu op B-plus. Gemiddeld zijn we dus flink omhoog gegaan."

Toch is het vooral de heldere opbouw en aanpak die Scholing aanspreekt. "Als je met inhoudsmaten gaat rekenen dan noemen ze het eerst een pak of een half pak, dan doe je het eerst voor op de instructietafel. Bij som 3 tot en met 5 is het nog steeds beeldend en in kleur maar dan wordt het al wat abstracter, het zijn dan geen kannen meer, maar een kubus die tot zover gevuld is. In het oefenboek verdwijnt de kleur, wordt het wat afstandelijker en abstracter en uiteindelijk zijn het gewoon getallen. De bovenste twee sommen van alle bladzijden bevatten altijd de minimumdoelen. De middelste twee zijn de basisdoelen en onderste twee zijn de verrijksdoelen. Zowel de sterke als de zwakke broeders voelen zich er goed bij. Als op de toets blijkt dat ze een onderdeel toch niet zo goed begrepen hebben, schakel je automatisch weer terug naar het doe-niveau. En langzaam ga je weer van concreet naar abstract. Echt een prima opbouw. De herhalingstoets is vaak iets moeilijker

'Ik Wizwijs want ik wil kok worden!'

'Ik Wizwijs voor meer rekenplezier in de klas!'

* Deze uitspraken komen van de www.wizwijs.nl

'Ik Wizwijs want ik wil piloot worden.'*

Dat moeten ze optellen en dan moeten ze uitrekenen wat ze terugkrijgen als ze met 100 euro betalen. Dat is voor iemand in groep 5 behoorlijk pittig. In al die stappen die ze daarin moeten maken, kunnen ze heel veel fouten maken. In de toetsen gaan veel leerlingen dan ook in de fout. De resultaten gaan door die twee sommen naar beneden, dat is een punt van zorg. Alhoewel, als je een willekeurige Citotoets en een toets van Wizwijs naast elkaar legt, dan wordt de Citotoets wel heel goed gemaakt. Wizwijs stelt heel hoge eisen. Misschien moet je het aantal sommen op de toetsen wel verdubbelen om een genuanceerder beeld te krijgen."

Van Wonderen kent de reacties van leerkrachten op de toetsen. "Het gaat hier echter over voortgangstoetsen. Die moeten een signaal geven aan de leerkracht om nog eens goed te kijken of het kind op een bepaalde doelstelling uitvalt. De toets is dus geen beoordeling, maar een middel voor de leerkrachten om de kinderen op de voet te volgen. De toets wijst de leerkracht er op nog even goed te kijken naar het kind, waardoor hij zo nodig kan ingrijpen. We willen niet dat sommige kinderen ongezien loslaten. Een toets is niet heilig. Die moet je in een bredere context zien. En ook wij hebben natuurlijk keuzes moeten maken. Daar ontkom je niet aan. Maar we zijn daarbij niet over een nacht ijs gegaan." Mieke van Groenestijn, samensteller van het ERWD-protocol en lector gecijferdheid aan

de Hogeschool Utrecht, heeft samen met de andere auteurs er alles aangedaan om er een heel goede methode van te maken, waarin voldoende wordt geautomatiseerd en geoefend. Ook heeft ze gekozen voor bijzonder effectieve rekenmodellen en zijn alle rekendomeinen consequent geïntegreerd. Daar is heel veel tijd in gaan zitten."

Vergeeten

Van Wonderen heeft er bewust voor gekozen om van Wizwijs een verbruiksmethode te maken. Daarmee verliezen de leerlingen geen kostbare tijd met het overschrijven en overtekenen van allerlei opdrachten. Dit werkboek kunnen ze mee naar huis nemen, zodat de ouders ook weten waar hun zoon of dochter mee bezig is. Samen kunnen ze eventueel extra oefeningen maken. "Je zou kunnen zeggen dat we bij eerdere methoden voor realistisch rekenen de ouders vergeten zijn mee te nemen. Met Wizwijs maken we dit nu goed", aldus een trotse uitgever.

Werket u met Wizwijs? Laat ons weten wat u van de methode vindt via info@pulseprimaironderwijs.nl

dan de eerste toets, maar wordt vaak wel beter gemaakt. In groep 6 komt er een plusboek bij. In mijn vorige klas werkten zes kinderen in het plusboek en dat is nu al opgelopen tot tien kinderen. Wizwijs maakt gedifferentieerd onderwijs op alle niveaus mogelijk. Er wordt duidelijk meer inzet en inzicht van de kinderen gevraagd, maar daar krijgen ze ook meer voor terug. Ze hebben er zichtbaar plezier in."

Niet overdrijven

Scholing vindt het goed dat er hoge eisen gesteld worden aan de kinderen, maar hij vindt dat de samenstellers van de methode niet moeten overdrijven. Vooral bij lessen over tijd en geld gaat de methode soms te snel, vindt hij. "Neem de som: ze kopen vier kledingstukken van 7,95 euro.

'Ik Wizwijs voor een hogere Cito-score.'*

